

RĪGĀ

2018. gada 13. septembrī
Nr. 1-24/140_e

Finanšu un kapitāla tirgus komisijai
fktk@fktk.lv

Informācijai:

**Biedrībai "Latvijas Sertificēto maksātnešpējas
administratoru asociācija"**
administratori@administratori.lv

Maksātnešpējas kontroles dienestam
mkd@mkd.gov.lv

Finanšu ministrijai
pasts@fm.gov.lv

Tieslietu ministrijai
tm.kanceleja@tm.gov.lv

Par maksātnešpējas administratora norādīšanu
par parādnieka patiesā labuma guvēju

Finanšu nozares asociācija (turpmāk – Asociācija) izsaka pateicību Finanšu un kapitāla tirgus komisijai (turpmāk – FKTK) par 2018. gada 30. augustā organizēto tikšanos starp nozares pārstāvjiem un iesaistīšanos aktuālo problēmjaūtājumu saistībā ar kontu atvēršanu maksātnešpējas procesa nodrošināšanai aktualizēšanā un risināšanā.

Asociācija norāda, ka jautājums par patiesā labuma guvējiem kredītiestādēm ir būtisks efektīvai cīņai ar noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju un terorisma finansēšanu. Tas vien, ka uzņēmumu administrē tiesas iecelts maksātnešpējas administrators, nenozīmē, ka tiek izslēgti NILLTF riski, tostarp attiecībā uz tādu līdzekļu un mantas prettiesisku izcelsmi, kas bija iegūti pirms maksātnešpējas procesa uzsākšanas un noziedzīgi iegūtu līdzekļu integrēšanu, atkārtoti ievietojot līdzekļus ekonomikā maksātnešpējas procesā.

Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas likuma (turpmāk – NILLTFNL) 11.¹ panta pirmās daļas 2. punkts uzliek kredītiestādēm pienākumu

noskaidrot patiesā labuma guvēju. NILLTFNL 18. panta trešā un ceturtā daļa uzskaita veidus, kā ir jānoskaidro patiesais labuma guvējs konkrētos gadījumos, ietverot arī klienta patiesā labuma guvēja parakstīta apliecinājuma saņemšanu.

Atbilstoši FKTK normatīvo noteikumu Nr. 3 7. punktam kredītiestādei ir noteikts imperatīvs pienākums izbeigt darījumu attiecības ar klientu, ja 45 dienu laikā nav iespējams noskaidrot un saņemt apliecinājumu no patiesā labuma guvēja. Līdz ar to, ja kredītiestādei nav iespējams noskaidrot un/vai saņemt apliecinājumu no patiesā labuma guvēja 45 dienu laikā, darījuma attiecības ar klientu jāizbeidz.

Asociācijas ieskatā būtu pamatoti pieturēties pie FKTK līdzšinējiem skaidrojumiem par parādnieka konta atvēršanu un patiesā labuma guvēja noskaidrošanu maksātnespējas procesā, kas pausti FKTK 2018. gada 13. jūnija vēstulē Nr. 2378, proti, gadījumos, kad kredītiestāde nevar noskaidrot parādnieka patieso labuma guvēju atbilstoši NILLTFNL 1. panta 5. punktā noteiktajam un iegūt likumā noteikto informāciju par patieso labuma guvēju, par parādnieka patieso labuma guvēju var tikt uzskatīts parādnieka maksātnespējas administrators.

Apzināmies, ka valsts amatpersonas – maksātnespējas administratora – norādīšana par patieso labuma guvēju, atsevišķos gadījumos var administratoram radīt bažas, ka par patieso labuma guvēju viņš kļuvis kā fiziska persona, tādējādi it kā radot draudus administratora kā fiziskas personas reputācijai un iespējai turpmāk veikt darbu citos amatos.

Sarunās tika pausts, ka patiesā labuma guvēja ailē nepieciešams norādīt amata nosaukumu, kādā atrodas patiesais labuma guvējs, piemēram, maksātnespējas administrators, VĀRDS, UZVĀRDS. Asociācija norāda, ka pie patiesā labuma guvēja norādīt amatu nav objektīvi iespējams, jo jāveic būtiskas pārmaiņas valsts un privātajās IT sistēmās. Turklāt šāds risinājums negarantē, ka šāda informācija tiek nemainīta nodota un nemainīta uzkrāta korespondentbankās (kas ir būtiski maksātnespējas administratoram darījumu raitai veikšanai, lai norobežotu viņu kā fizisku personu no valsts amatpersonas).

Vēršam uzmanību, ka kredītiestādes ir tiesīgas noteikt riska novērtējumā balstītus savus biznesa riska modeļus, tostarp noteikt klientu segmentu, ar kuriem nestrādā apstiprinātās riska politikas dēļ. Politika ietver arī starptautisko finanšu sankciju ievērošanu.

Sarunās tika piedāvāts veikt grozījumus likumā. Grozījumiem būtu jāļauj uzņēmuma maksātnespējas gadījumos izmantot no spēkā esošajiem atšķirīgus risinājumus patiesā labuma guvēja noskaidrošanai. Asociācijas apstiprinātajā darba plānā nav šādu grozījumu izstrāde. Asociācija ir gatava piedalīties šādu grozījumu sagatavošanā, ja tie risinātu arī finanšu iestāžu atbildības jautājumu.

Asociācija atbalsta nekavējošu maksātnespējas administratoru iekļaušanu NILLTFNL subjektu lokā ar visiem likumā noteiktajiem pienākumiem. Šāds risinājums pilnveidos finanšu pakalpojumu sniegšanas vidi un mazinās saistītos riskus, tomēr pats par sevi nerisinās šajā vēstulē aprakstīto patiesā labuma guvēja norādīšanas jautājumu.

Vēršam arī uzmanību, ka gadījumā, ja ir radies strīds vai citādas domstarpības saistībā ar komunikāciju un sadarbību ar kredītiestādi, konta slēgšanu vai neatvēršanu pēc kredītiestādes

iniciatīvas, maksātnespējas administratoram ir tiesības ar sūdzību vērsties pie Finanšu nozares asociācijas Ombuda (plašāka informācija: www.financelatvia.eu). Informējam, ka ir saņemtas atsevišķas sūdzības no maksātnespējas administratoriem, tomēr tās vēl nav izskatītas.

Ar cieņu

valdes priekšsēdētāja

S. Liepiņa

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR
DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

K. Īvāns, karlis.ivans@financelatvia.eu

E. Pastars, edgars.pastars@financelatvia.eu